

Yöt kiehtovat minua.
 Pimeys on kuin päälleni
 heitetty tumma, pehmeä
 huntu. Hämärässä
 unohtuvat päivällä eletyt
 kiireet, olemassaolon
 paineet, ja vaikka emme
 lepääkään, lepuutamme
 hermojamme. Luulen, että
 yöllä ihminen on
 avoimempi tunteille,
 ympäristölle, itselleen. On
 aikaa istahtaa yksin tai
 seurassa; juoda viiniä,
 tuntea sen rauhoittava
 virtaus hitaasti verissä,
 humaltua ja avautua
 tunteelliseksi.

Kuvatessani harvoin tulen ajatelleeksi valokuvaamista. Kuvaaminen pakkomielteenä ahdistaa, lukitsee minut sekä muille ihmisille että tuntemuksille. Tarvitsen aikaa harhaila, olla ja elää läpi monia erilaisia tilanteita. En halua vakoilla, enkä seurata vierestä, vaan työntyä kokonaisvaltaisesti eri paikkojen tunnelmiin. Houkuttaa olla mukana jokaisen kanssa yön juhlissa, jotka alkavat kaikkialla, pieninä tai suurina, joka ikinen ilta jatkuen myöhään yöhön ja päätyen harmaseen aamuun. Aamut ryöstävät meiltä unelmamme, varastavat tunteet, piilottavat meissä olevan herkkyyden. Aamut ovat väsyttävän kalpeita niin kuin krapalainen olotila. Ne avaavat arjen, ympäristö paineeneen lyöttäytyy seuralaiseksemme – ja tämä loputon yksinäisyys, jonka jo illalla ehdimme unohtaa. Olivatko illan ja yön seuralaiset ainoastaan meidän yksinäisyytemme korvikkeita, askarruttaa jatkuvasti minua. Ja päivän valossa: onko meidän aina oltava tekevinämme jotain huomattavaa, merkityksellistä, vakavaa? Ketkä ovat jo tapahtaneet näistä yhteiskuntien rajaamista ja määrittelemistä elämäntyyleistä? Heilläkö ainoastaan on taito antaa taitua täysillä, läpeensä yöt juhlien?

Kierrellessäni ympäriinsä osaan tai jaksan harvoin kirjoittaa kokemuksestani. Rekisteröin muistiinpanoni valokuvaamalla tai piirtelemällä. Kuuntelen mielelläni pitkinä öinä yössä kulkijoiden todellisuuksien tarinoita – joskus niin väsyttävää, raskasta todellisuutta. Valokuvieni kautta en halua esitellä erilaisia sosiaalisia tapauksia, enkä dokumentoi-

da vaikeita elämän tilanteita. Kuvaani ovat yksinkertaisesti muotokuvia kohtaamistani ihmisistä. Yön keino-tekoisissa valoissa jäävät jäljelle ainoastaan valon muotoilemat kasvat tai ihmishahmo tuntemuksineen. Pimeys kätkee epäoleellisen, pelkistää nähdyn niukaksi. Mutta pimeyteen piilotettu arveluttaa minua, se kiehtoo ja saa minut hakemaan kokemuksia.

Miten harvassa ovatkaan lopulta-kin voimakkaat, onnistuneet kuvat. Kymmenien valokuvien näppäileminen samasta tilanteesta on turhaa, sillä valokuvaaminen suorastaan saattaa särkeä kokonaan jonkun paikan tunnelman. Minun itseni on ollut vaikea hyväksyä, ettei kaikkea voi kuvata, vaan sen sijaan on tärkeä olla tarkkana, vahtia oikeaa hetkeä. On valittava ja hylättävä nähtyä.

Piirtäminen on minulle helpompi kanava ilmaista omia tuntemuksia. On vapauttavaa piirtää kuvaa ja samalla antaa omien ajatusten harhaila sinne tänne. Piirtäessäni rentoudun ja tajuan olotilan olla ajattele-matta yhtään mitään. Käsi vain ohjaa kynää, vetää viivoja ja kaaria, joista vähitellen muodostuu, useimmiten, naishahmoja (jollakin tavalla minulle vieraita ja samanaikaisesti tuttuja) ja yllätyn. Tarkoitin, etten oikein itsekään ymmärrä, miksi joku kuva on juuri sellainen kuin on. Piirtäminen on vapauttavaa, mikä johtunee siitä etten arvota sen arvoa. Erityisesti nautin, että olen päässyt ajatuksettomalle tasolle.

En osaa perusteellisesti analysoida, miksi olen kuvannut "rapsahtelien" kuvieni kokoelmaan ainoas-

taan miesmuotokuvia. Ilmeisesti siksi, että miehistä on helpompi saada juttuseuraa kuin naisista. Sitä paitsi naiset harvemmin harrastavat kapa-koita kuin miehet. En koe ongelmia siitä, että joku mies lähestyy minua, koska olen nainen. Sehän on aivan luonnollista. Siltikään sen saman tilanteen ei välttämättä tarvitse esitellä nais-mies -asetelmaa. Jokaisen henkilökohtainen tarina kiehtoo minua (niin kuin lapsena sadut imaisivat mukaansa) ja yleensä uteliasta kuuntelijaa, kiinnostunutta kyselijää kunnioitetaan, hänet hyväksytään.

Olen kuvannut miesmuotokuviani Suomessa, Keski-Euroopassa, Turkissa ja Marokossa. Suomessa sosiaalinen ravintolaelämä on hieman surumielistä. "Ovimiehet" vartioivat järjestystä, alkoholia annostellaan sen mukaan kenellä on alkoholi-ongelma, jota saa hävetä. Sosiaalisesta tilanteesta, olla ravintolassa ja katella muita ihmisiä, tuleekin ongelma. Ja alkoholista muodostuu luultavasti sen jälkeen pulma, koska on vaikea olla sosiaalinen sellaisissa olosuhteissa. Ravintolaperinteet Keski-Euroopassa ovat ikivanhat ja sen huomaa tunnelmasta, koska ihmiset ovat vapautuneempia. Kai ihmisillä kuitenkin joka puolella on melko samankaltaisia ongelmia ja niin moni meistä on tapahtanut normaalista elämäntyyleistä. Meissä ihmisissä on jotain hullua – ja etenkin yön kulkijoissa. Ympäristöt heijastelevat meistä pieniä viitteitä, antavat absurdeja vertauskuvia. On niin rajaton määrä elämäntyylejä, jotka kaipaisivat enemmän ympäristön ymmärrystä.

